

Curierul Ardelenilor

3 LEI Exemplarul

Redacția și Administrația:
ARAD, Str. Românului No. 6.
Telefon 156.

ORGAN POLITIC ȘI DE INFORMAȚIUNI
Apare Joia și Duminică

ABONAMENTE:
Un an, lei 400.— șase luni, lei 250.— trei luni
lei 150.— Pentru autorități și întreprinderi par-
ticulare 1000 lei anual. — șase luni, lei 600.—

3 LEI Exemplarul

Contra politicianismului deșert

Avem în vecinătatea noastră o țară în care munca constructivă a călăuzit, după război, un avânt năzduit. E Cehoslovacia, patria muncii, a școlii și a muncii eroice.

În fruntea acestei republici, ieșită din războiul popoarelor, stă astăzi una din cele mai desăvârșite personalități ale timpului de față, profesorul Th. Masaryk.

Prin venirea lui în fruntea Cehoslovaciei, la 1918 s'a realizat acolo desideratul că popoarele trebuie să fie conduse de cei mai luminați oameni pe cari îi au.

Zilele trecute ziarul „Lidove Noviny” din Brno a publicat un interviu pe care președintele Masaryk l'a acordat celebrului scriitor ceh Karel Ceapek, autorul piesei „R. U. R. (Rossum's Universal Robots)” și a piesei „Din viața insectelor”, asupra Chestiunii vechii publice din Cehoslovacia.

După părerea Președintelui Masaryk viața publică este în Cehoslovacia suprapolitizată, astfel, că este de dorit ca să nu se aplice atât politicianismul, care aduce adesea și acolo unde nu e absolut nevoie de politică. Pe de altă parte, — a spus președintele Masaryk, — viața noastră cetățenească de toate zilele nu este destul de politizată în sensul democrației. Democrație, adică politică democratică trebuie să prezinte în viața noastră cetățenească ca o posibilitate de conviețuire, indulgență și puțință de a discuta cu ni de a se certa. Prin democrație se explică ordinea.

Masaryk se exprimă hotărât contra politicianismului deșert ce se cultiva, cu o deosebită plăcere și recunoaște că un cuvânt bun contribuie mult la orice acțiune, dar sunt cazuri când trebuie de dat întâietate operii pozitive. Deaceia președintele Masaryk dă întâietate unei raționale conduceri față de politicianismul van, care conducere învață omenirea de a lucra cu concretitudine și succes. Cetățeanul cehoslovac trebuie să renunțe la negativismul față de stat, care a fost moștenit din timpurile austro ungare. Astăzi cetățenii trebuie să fie conștienți de faptul că adevărata democrație constă în colaborarea comună a cetățenilor cu autoritățile. De aceasta depinde și reforma administrativă, deoarece raporturile dintre cetățeni și autorități pot fi simplificate prin care fapt vor fi înlăturate numeroase motive de

ură și antipatie. În cele ce privește jurnalistică cehoslovacă, dorește președintele Masaryk ca ea să și creeze mai curând un puternic serviciu de informații de cât s'ar consacra numai chestiunilor politice și picante de după cui-sele vieții politice.

Insemnări de-o zi

Italia cea nouă

D. Manolescu, subsecretar de Stat la ministerul de finanțe, a ținut la Universitatea populară din Vălenii de Munte o conferință despre „Italia cea nouă” și în care a spus în rezumat, următoarele:

„Italia a fost, în decursul veacurilor, de atâtea ori Italia cea nouă și a fost totodată pentru omenire țara eternei renașteri. Azi nu mai este ca altădată o renaștere literară sau artistică, ci o renaștere politică și poate chiar socială. Toate națiunile după război erau stăpânite de un idealism vag, de o nelămurită dorință spre mai bine, de nevoia schimbării formelor sociale și politice. Cele mai multe popoare nu și-au lămurit încă lor inesei principiile politice, pe care vor să întemeieze de acum înainte viața lor națională. Ele au pierdut încrederea în vechile doctrine și nu au reu it să-și formeze în loc o nouă credință politică. În mijlocul confuziunii ideilor și al nedumeririi politice a multor țări, Italia prin d. Mussolini, singură, a dat un strălucit exemplu de claritate și luciditate în principiile politice și de hotărâre în acțiune. Fascismul a înțeles că marea problemă a vremii noastre este pentru fiecare țară aceea de a ține în echilibru clasele sociale rivale și de a da în locul lui dintre ele, cooperarea lor. La acest rezultat fascismul ajunge prin autoritate. Bazat pe o recunoaștere unanimă a națiunii, d. Mussolini echilibrează cu autoritate și cu hotărâre pe toți factorii sociali, supunându-i pe toți deopotrivă ideii de Stat și marilor țeluri naționale. Proletariatul, ca și capitalismul, se simt în Italia în rolul lor firesc de forțe naționale care trebuie utilizate cu măsură și cu moderație în serviciul patriei. Fascismul arată o admirabilă înțelegere și a problemelor muncitorești, organizând sindicalismul și a problemelor capitaliste, instituire măsurile cele mai inteligente și mai practice ce s'au luat vreodată într-o țară în vederea dezvoltării ei industriale și financiare. În luna Mai, Italia și-a dat organizația sindicală a națiunii, menită să ia locul organizației democratice a votului universal.

Această organizare constituie un mare moment istoric pentru Italia, cât și pentru întreaga omenire, construcția politică fascista fiind cea mai mare revoluție dela revoluția franceză și până azi. Originalitatea fascista stă nu numai în ideile sale, ci și în metoda sa de lucru. Fascismul are „stilul său” reflex al spiritului de hotărâre și de energie; el are ritmul său repede și imaginația constructivă, plină de resurse, a conducătorilor lui. Inșus imnul fascist este o gloriificare a vieții intense și a tineretului.”

Di Mihail Manolescu și-a încheiat conferința spunând că lumina pare a veni și acum, cum a venit totdeauna, din mijlocul apelor clare ale Mediteranei.

Exemplul Italiei fasciste tinde să dovedească acest lucru.

Chestiuni sociale și economice

de dr. Ing. C. STANESCU

Sporirea producției prin cooperare

(Rolul Statului și al agricultorilor)

Am arătat că proprietatea mijlocie este cea mai favorabilă pentru cultura agricolă intensivă, adecă pentru sporirea producției agricole.

Dar proprietatea mijlocie nu reprezintă decât zece la sută din totalul suprafeței cultivate.

Primul gând, ce ne vine în mod natural, pentru a spori producția agricolă, este de a mări proprietatea mijlocie și vom vedea imediat cum statul o poate ajuta; în orice caz nu poate fi vorba de a se lua înapoi pământul, care a fost dat țăranilor, deoarece chiar dacă s'ar putea face aceasta, consecințele acestui act ar fi dezastruoase: exemple avem destule din care să constatăm că țaria unei nații o formează tocmai acest respect al proprietății individuale.

Proprietatea mijlocie se va mări cu timpul printr-o naturală diferențiere între țăranii.

Până atunci mijloacele pentru sporirea producției sunt următoarele:

1. Mijloace la îndemâna Statului.

2. Cooperativele de producție agricolă.

Cele din prima categorie sunt în special următoarele:

a) Împărțirea și vinderea în loturi de câte 20—30 hectare a proprietății mari care a mai rămas (proprietatea mare fiind reprezentată prin una sută hectare minimum) și care reprezintă circa 10 la sută din toată suprafața cultivată.

b) Întărirea și sporirea numărului fermelor model prin vinderea proprietăților statului (care se știe că este un rău gospodar).

Aceste termene pe lângă fap-

tu: că contribuie la sporirea producției dar sunt pentru plugarii o școală, în care pot constata rezultatele introducerii procedurilor perfecționate de exploatare agricolă.

3. Statul poate merge mai departe, în această direcțiune încurajând aceste direcțiune credite cu dobândă mică, prin înființarea unui institut național de credit agricol, analog cu institutul de credit industrial.

4. Statul, prin organele sale trebuie să îngrijească de a se pune la îndemâna agricultorilor mijloacele de progres în agricultură și anume: instrumente agricole ieftine și perfecționate, autotractoare și alte mașini, semințe bune, pomi și vițe de soi, reproducători de rasă, publicațiuni populare, educație agricolă.

5. Un mijloc eticace pentru progres în agricultură este dezvoltarea cât mai mult a învățământului agricol practic.

6. În sfârșit statul are datoria de a încuraja Cooperativele de credit și Cooperativele de producție, fără a se amestece însă în organizația lor interioară.

Prin cooperative de producție agricolă s'a înțeles la noi în țară, în special obștiile, cooperativele forestiere, în sfârșit câteva lăptării și alte câteva brutării.

Obștiile aveau un rost, în special înainte de împroprietărire, ele arendau sau cumpărau dela proprietarii moșii pe care le împărțeau între țăranii obștei, și cari le lucrau după staturile și sub supravegherea unui agronom. Rezultatele erau bune, dar aceste asociațiuni au pierdut mult după împroprietărire, din importanța lor (mai mult de două treimi lichidaseră deja în 1919).

Odată cu dispariția obștiilor ia naștere la noi un nou tip de cooperative: de aprovizionare și de vindere în comun, care au drept scop aprovizionarea agricultorilor cu materiale și instrumente necesare agriculturii, punerea în valoare a produselor și vinderea lor în comun cu preț mai bun.

Această ramură de activitate a cooperativei este foarte interesantă din punctul de vedere al sporirii producției și e bine să se generalizeze, fiindcă aceste cooperative permit îmbunătățirea stării noastre economice.

Pentru moment cooperativele noastre rurale au funcțiuni multiple: ele cumpără dela federale sau dela negustorii din târguri, cele necesare pentru consumația domestică a societăților, cum și unelte de muncă; organizează apoi vinderea în comun a produselor sau exploatarea în comun a mașinilor agricole etc.

Foarte puțin se ocupă însă cooperativele de: punerea în valoare a produselor agricole prin industrializarea lor.

Chestiunea aceasta a industrializării produselor agricole ni-se pare foarte importantă.

Într'adevăr, se știe că după statisticele făcute de specialiști, exprimând în bani câștigul realizat de pe urma muncii industriale și agricole se ajunge la următoarea constatare:

La un număr egal de lucrători industria produce mai mult (în mediu de 22 ori mai mult) decât agricultura.

Constatarea e într'adevăr impresionantă; ea ne indică imediat calea ce trebuie să urmăm pentru ridicarea stării noastre economice: sporirea

produselor agricole și industrializarea lor prin cooperare.

Aceasta este chestiunea de care cred eu că e bine să se ocupe cei cari doresc în mod sincer progresul satelor noastre.

Di ministru V. Goldiș pentru sinistrării din Banat

La ultima ședință a Delegației economice a guvernului a luat parte și dl Vasile Goldiș care a mers să facă delegației unele propuneri în legătură cu marile inundații din Banat.

În multe localități din Banat inundațiile din ultimul timp au adus mari pagube locuitorilor cari s'au văzut după retragerea apelor ajunși la sapa de lemn.

Locuitorii din regiunile daunate de inundații s'au adresat parlamentarilor bănățeni să intervină pe lângă guvern pentru a le veni într'ajutor.

Printre cei solicitați să-i sprijinească a fost și dl ministru Vasile Goldiș.

După cererea locuitorilor din regiunile bănățene sinistrate de inundații, d. V. Goldiș ministrul cultelor, a cerut delegației economice a guvernului să se întrunească pentru a lua în discuție și chestiunea ajutorării refacerii acestor regiuni.

D. Goldiș a propus delegației economice — întrucât statul nu dispune azi de fondurile necesare — să se acorde oarecari avantajii și scutiri de vamă crescătorilor de vite, cari ar urma să exporte vitele întrucât altfel nici n'ar avea cu ce să le erneze și furajul le-a fost destul.

Din taxele ce vor rezulta se va contribui în bună parte și la refacerea localităților distruse până când și Statul va fi în măsură să contribuie cu fondurile necesare.

În urma propunerii făcute de d. ministru Goldiș delegația economică a rămas să studieze chestiunea și apoi să avizeze la măsurile de rigoare.

MONUMENTUL LUI EMINESCU

La București comitetul monumentului lui Eminescu a început a da festivaluri

și, — tot ce înconjoară pe călătorul străin și tot ce i se arată fugar ochilor pare desprins dintr'o fecerie uimitoare.

Poporul suedez, pe care noi așa de puțin îl cunoaștem, a ajuns de mult la o înaltă conștiință culturală. Noi într'acolo nu putem privi decât dedeaparte și de jos. Pentru conștinții de acestea nu trebuie să ne mâhnim, căci adevărurile nu fac decât bine; și numai îngâmfarea, sprijinită de deșertăciune și minciună este primejdioasă ca o boală de moarte.

— Pe acel țărm fericit și civilizat, în nesfârșitul parc dela Djurgarden, se desfășoară marea serbare națională dela 26 Iunie. Lume multă și însuflețită, în haine de sărbătoare, se scoboară din bărci pretutindeni. Oameni bogați, burghezi modești, meseriași, plugarii se amestecă. Și femei multe, în pitoresc costum național, aduc brațe de buchete de flori. Unele sunt frumoase și toate rid, fericite că mai pot lua parte într'un an al tineretii lor la cea mai mare

serbare a poporului. La ospătăriile, teatrele și circurile improvizate pe țărm, lumea se îmbulzește, călăuzindu-și copiii. Un entuziasm neînfrânat și zgomotos, naiv și finăr înaltă mulțimea acia. Și serbarea cea mare începe cu ovații și cântări, flămuri și risipă de flori. Iar strănul răzicit acolo, impresurat și încălzit de o prietinie obștească, de o înflorire de bunădată, de o sărbătoare în care nu se amestecă nimic oficial și poruncit, — află cu surprindere că tot ce e'n juru-i se face întru cinstirea memoriei unui poet — care a trăit acum un secol. Acest cântăreț a desfatat sufletul poporului său, — cântând bucurii și mahniri, aspirații și doruri. Ca orice poet mare, a adus lumină și mângâiere în această lume unde este multă durere și multă ticăloșie. Ca orice poet mare — a rămas prietin bun și statornic al bietului suflet omnesc. Strofele lui se recitează și ce cântă pretutindeni în Suedia. Și odată pe an, în grădinile dintre ape și ostroave, în jurul imaginii de marmură a lui Bellman, poporul se adună și petrece cu poetul iubit până târziu, în lumina misterioasă a amurgu-

lui boreal. Uneori vin și Suveranii ca să-și aducă omagiile lor cântărețului care a lăsat în urma lui strofe frumoase și datornici uriași. Iar lucrul cel mai vrednic de luare-aminte în toate acestea este că poporul acesta, care are un trecut impunător și numără regi măreți, — nu are decât această singură sărbătoare națională, sărbătoarea unui poet.

Pare o poveste și totuși e adevărat.

Mă grăbesc să adaog că în schimb sunt țări unde lucrurile se petrec cu totul altfel când e vorba de poezii care le onorează. Din când în când trenul mă aduce din locuri destul de depărtate și liniștite într'un oraș zgomotos și înfrigorat. Acest oraș îl cunosc destul de bine și mi-e destul de drag. În anii tineretilor ș'ai prietiniilor am trăit în el, am visat ș'am nădăduit. A fost în vremea altei generații și e destul de mult de-atunci. E mult mai ales pentru că prietini cu care am trăit, am visat ș'am nădăduit atunci, astăzi nu mai sunt. Anii poate nu mă împovărează prea mult, însă am rămas aproape singur din generația mea. Prieteni de care

vorbesc au onorat neamul nostru ș'au lucrat la înobilirea limbii pe care o vorbim: pot să aduc însă aici trista măturie că toți au murit săraci și nenorociți.

Imi place să revăd Bucureștii, cu marginile lui pitorești, și cu acele neasemanat de frumoase aureole de amurg spre Cotroceni, — străbătând însă străzile și bulevardele cartierelor europene, ni-căiri nu mă întâmpină imaginea unui poet. Recunoștința generațiilor care au creat România a mers cătră omenii de acțiune și numai cătră ei. Și totuși îndrăznesc a crede că scriitorii noștri, năcăjiți și uitați, au pus temelie cele tari ale statornicirii noastre între hotarele neamului ș'ale stăruinții în veacurile viitoare. Îndrăznesc a crede că aceste expresii nobile ale sufletului colectivității noastre singure au lucrat ș'au vorbit în afară de interese de clasă, în afară de interese personale, în afară de mizeria zilei. Și totuși capitala țării n'a cinstit nici pe unul într'o marmoră artistică. Nici chiar într'una neartistică, — ca celelalte.

Pare neverosimil și totuși e adevărat.

S'ar părea că lucrurile trebuie să se petreacă altfel și pentru alte motive. Biruitorii vieții, cei mari care se bucură de pâinea lumii și sarea pământului își găsesc prețul zbuciumului lor în chiar existența aceasta concretă, scurtă și foarte prețioasă. Cărmuitorii multilor n'au cunoscut niciodată frigul și foamea, datornicii și spitul. O rasplătă după toate acestea, o iluzie de răsplătă pentru un un cărturar sărac ar fi un act de politică socială. Și în zilele-i de tristeță și negură poetul ar putea zămbi, ca un copil, imaginii lui din viitor. Bellman, în viața-i meschină, a putut avea această iluzie vicleană. Marele Eminescu însă a suferit crâncen roaia vieții și a murit înțelegând că generația care îl urmează îl va pricepe puțin, cât și contimporanii.

Un scriitor într'o țară de cultură are și alte mângâieri. Eminescu al nostru a avut conștiința mizeriei și meschinăriei prelungeite până la nesfârșit. E ușor de înțeles că o minte ca a lui și-a dat deplin și tragic sama de aceasta. Un cercetător înțelegător al începuturilor noastre de civilizație —

și-a dat deplin și tragic sama de aceasta. Un cercetător înțelegător al începuturilor noastre de civilizație —

Reintegrarea funcționarilor minoritari în serviciile Statului

S'a discutat, în ultimul timp prin diferite ziare, chestiunea reintegrării în serviciile Statului a acelor funcționari cari au refuzat depunerea jurământului de credință noului stat român, în anul 1919.

Nu vrem să știm dacă o atare chestiune a făcut parte din stipul-pactului dintre actualul guvern și partidul minoritar unguresc. — Noi vom pune chestiunea din punctul de vedere al logicii și vom vedea că reintegrarea acestor funcționari, este o imposibilitate, dacă nu o nenorocire. Funcționarii puși în disponibilitate de guvernul român al anului 1919, au refuzat depunerea jurământului de credință sperând că goliurile lasate vor provoca perturbări de așa natură, că guvernul va fi forțat să apeleze din nou la serviciile lor, făcând chiar unele compromisuri. Nu am putea și dacă refuzul acestor funcționari de a depune jurământul regulamentul, a fost sau nu inspirat de conducerea organizației minoritare din acele timpuri, sau a fost numai o simplă încăpățănare, cu urmări destul de nenorocite.

Guvernele cari s'au perindat de atunci la cârma statului, au obligat pe funcționarii minoritari să își însușească cunoașterea limbii românești și, în fine după zece ani, în anul 1925 s'a dat un ultim examen — de cunoașterea acestei limbi — înănturându-se din serviciu toți cei cari nu și-au putut asimila nici un fel de cunoștință despre limba oficială a statului.

Ce s'a întâmplat însă în acest răstimp? Toate serviciile, fără conducători, au fost ocupate încet, încet de către funcționarii, fie români, fie minoritari, cari însă cunoșteau limba românească așa fel că la sfârșitul anului 1925 nu numai că se umpluseră golurile lasate, dar fiecare instituție avea rezervă un număr destul de apreciazabil de funcționari, perfect formați.

Ce-ar însemna deci în momentul de față reintegrarea funcționarilor minoritari, cari au refuzat depunerea jurământului?

Nici mai mult, nici mai puțin decât înlocuirea celor rămași credincioși și muncitori, cu toți acei domni cari cu speranțele reîntronării fostului regim, nici nu s'au năzduit învățarea limbii românești; ceiace ar necesita alții sease ani de trăgănare, pentru a și asimila — cu chiu, cu vai — cunoștințele despre limba acestui stat.

Dar dacă mai punem și faptul, că mulți dintre funcționarii, mențiți a umple unele goturi, a fost aduși cine știe din cari părți ale țării?

Suntem informați că mai toți acei funcționari cari au refuzat jurământul de credință, au ocupat funcții particulare, la atari firme, care nici în ruptul capului nu primesc în servicii funcționari români, iar restul fiecă a ocupat servicii libere, fie că s'au repatriat. — Cu alte cuvinte, actuala stare de fapte nu este nici cum dăunătoare nici uneia din părți, și dezechilibrul ei ar fi cauzat tocmai de această reintegrare.

venind aici cu altă conștiință și cu altă judecată despre indeletnicirile nobile ale oamenilor, cred că n'ar putea nici într'un chip înțelege felul cum își cinstește acest popor pe cel mai ales și mare fiu al său.

Ar crede că e o mistificare, — și totuși adevărat.

E vorba însă să pomenim o asemenea stare de lucruri ca pe ceva al trecutului? E vorba să ni se bucure în curând ochii în fața unei imagini a lui Eminescu? Se înțelege că nu poate fi vorba de o rasplată a poetului, ci de un semn al vremii. Generația nouă afirmă o conștiință culturală, cinstind însăși pe un poet? Asta — într'un oraș unde până acum numai cei puternici ai lumii și au ridicat monumente, dintre care, într'un viitor nu prea departat, multe nu vor fi decât simple semne de întrebare.

Poate. Țin să atrag luarea-aminte asupra faptului că acei care și-au luat sarcina aceasta pioasă sunt scriitorii în cea mai mare parte. Rămâne de văzut dacă mulțimea aceia pentru care

grare, pe care nimeni nici n'o înțelege și nici nu poate să o admită. — Credem că cei dintâi cari ar trebui să vadă răul cauzat de o eventuală reintegrare al funcționarilor dezertori dela datorie, sunt minoritarii și astfel nu mai putem pricepe, de ce atâtea bătaie la porțile, cari vor rămâne veșnic închise!

Inlajutorul sinistraților din Ardeal

— Hotărârile delegației economice a guvernului —

București. — Delegația economică a guvernului întrunită sub prezidenția dlui Garofid ministrul agriculturii a discutat chestiunea finanțării recoltei. S'a hotărât, în această privință, ca statul să colaboreze cu Banca Națională și eventual cu unele din marile bănci, cari ar fi dispuse să dea concursul lor în acest scop.

S'a schițat planul de ajutorare financiară a exportatorilor și s'au luat măsuri pentru asigurarea transporturilor recoltei.

S'a luat în dezbateră chestiunea ajutorării sinistraților pe urma inundațiilor din Ardeal, hotărându-se ca toate departamentele să contribuie la opera de ajutorare.

Delegația s'a mai ocupat și cu cererea exportatorilor de ouă și piei, de a se reduce taxele de export la aceste articole. O hotărâre în acest sens se va lua însă în viitoarea ședință.

În chestia cererilor notarilor seria 1925

În timpul din urmă am primit la redacție mai multe plângeri anonime, prin care ni se aduce la cunoștință că mai multe cereri ale notarilor seria 1925, adresate Prefecturii de județ, au rămas fără nici un rezultat. În aceste cereri lînerii notari, cereau ocuparea de posturi a diferitelor notariate din județ.

Interesându-ne la Prefectură, ni s'a confirmat în tot cele cuprinse în plângerile anonime, comunicându-se următoarele: „Toate cererile înaintate pentru ocuparea posturilor, nu se pot rezolva decât în urma unor concursuri, ale căror date se vor comunica la timp, prin presă. Pe de altă parte sunt numeroși notari, fie puși în disponibilitate, în urma diferitelor renchiuri politice, fie mutați în diferite localități, cauzându-li-se astfel nedreptăți.

În consecință, Prefectura va căuta satisfacerea, mai întâi, a diferitelor neajunsuri din această categorie, și numai în urma rezolvării acestora, se va putea da curs cererilor din seria 1925.

În urma acestei comunicări, credem, că vom fi înțeleși ca, în viitor, lînerii notari să nu mai caute a ne stingheri din lucrări atât pe noi, cât și autoritățile competente, de oarece nevoile notarilor nedreptățiți — cu o mare vechime și practică în serviciu — au înțeles în satisfacerea cererilor pe care le-a înaintat.

a pățimit și s'a jertfit Eminescu înțelege să și însușească înfaptuirea operei ca o datorie. Pentru noi cei puțin, de mult poetul stă încununat în lumină, mare și simbolic sub luceafar nemuritor. Pentru noi Eminescu e prietinel ceasului de singurătate. Rostim un vers fermecat — și el nu întărie să apară, în umbră și tăcere. Fără simț vine lângă noi când îl chemăm, și înțelegem că n'a murit cu adevărat și va trăi cât versurile lui vor suna în inimile generațiilor și cât cei care-l vor iubi îl vor evoca și îl vor chema lângă ei. Mă întreb numai dacă familia aceasta a umbrei lui e destul de numeroasă și destul de bogată ca să-și înalțe imagine solidă ca unui zeu.

Când lucrul se va înfaptui și dacă se va înfăptui, — vom înțelege în adevăr că am intrat în alt veac și'n altă dezvoltare istorică.

Mulți nu vor crede, — și va fi totuși adevărat.

Mihail Sadoveanu.

MIȘCAREA CULTURALĂ

Activitatea culturală a Asociației „Astra”

— Adunarea generală dela Săliște —

Pregătindu-ne să scriem darea de seamă despre cele văzute, auzite și simțite și la Săliște, ne vine în peană strigătul de bucurie: Traiască poporul și conducătorii sălișteni! Pe cărarea aceasta: înainte!

Pentru ce? Pentru că — după zile de posomoreață sufletească, după ceasuri grele de sbucium — iară am dat de un tâpșan verde, unde încolțește nădejdea spre bine, spre frumos, spre desăvârșit.

În mitologia, în credința despre zei, a grecilor și romanilor vechi, e vorba despre unul, Anteu, care, când atingea pământul, prindea puteri înzecate. Pământul îi dădea vlagă, pământul îl revenea.

Așa și aici, Săliștea și satele din împrejurime ne dau încredere în viitor!

De dimineață s'a pornit lanțul ceasurilor plăcute, pe o vreme par'că anume comandată, plină de albastru și de soare. Primire festivă la gară, arc de triumf, cu „Bine ați venit”, serviciu bisericesc, cu o predică a fruntașului săliștean (dr. D. Borcia), președ. comitetului de primire, — toate au fost chemate să ne prevestească o zi norocoasă de soartă.

Adunarea generală s'a deschis în sala festivă a școlii, unde s'au dat atâtea concerte și reprezentări teatrale reușite. A fost de astă dată unul din cele mai bine primite concerte! Glasurile toate au conglăuit, ca să aducă prinos de laudă muncii constructive și să promită că nu se vor da bătute, că vor cere, iarăș și iarăș, frățesca colaborare pentru un scop înalt, frumos, mare — ajungerea fuscilor celor mai înalți ai adevărei culturi.

Fredesintele desp jud. Sibiu al „Astrei”, dl insp. școl. Silviu Teșosu, a deschis și condus adunarea. A spus o respicată avem „dreptul la viața sufletească în concertul marilor popoare ale lumii”, că „cultura” și politica trebuie să meargă braț la braț, că școala și biserica își au rosturile lor foarte îndreptățite, și acum, după învierea națională chiar, a fost și îndurerat în vorbirea de deschidere: „E un contrast dureros”, a spus dsa, „între marea vremeurilor și micimea noastră. Energia ni o pierdem în deslănțuirea urei și a ocării. Trece printr'o eclipsă de suflet sau de ideeașm. Suntem robi ai materiei”. „Astra” poate și e chemată chiar să desmortească țările inimii. „Astra” — e, menită să între adânc în viața satelor noastre, să le îndrepte moravurile, să le învețe a cunoaște puterea unirii în cugete și simțiri, să le arate foloasele traiului sănătos, să le arate marea țelipilor, pe cari le trăim și să le trezim conștiința că — dacă războiul ne-a făcut mai mari, — ne-a făcut și mai răspunzători față de generațiunile viitoare.”

Cuvinte de aur, cari au fost aplaudate mult și urmează a fi duse în îndeplinire.

Cuvinte de leat la inimă a rosit și domnul dr. I. Lupaș, membru în comit. centr. al „Astrei”, actualul ministru al sănătății publice. Este unul din cei mai activi membri ai „Astrei” și unul, care n'a pregetat să sară în ajutor și de astă dată, și cu sprijinul banesc, ca sărbarea să poată reuși atât de bine. În mijlocul aplauzelor generale a adus laude directorului D. Lăpădatu, și el membru devotat al secțiilor noastre, și a pus bazele unui fond școlar „D. Lăpădatu”, care să venicească în analele școlilor din Săliște numele acestui bun pedagog, bun luptător pentru lumină.

Cuvinte simțite au rostit și ceilalți oratori: pâr. protopop dr. D. Borcia, dl director al artelor Ioan Minulescu, ca trimis al ministrului artelor, dl Vas. Goldiș. (Lista completă a oratorilor și listele comisiilor, a celor premiați, etc. le afia cetitorul la sfârșitul articolului de față.) Conferința dlui secretar general al ministerului săn-țății publice dr. Gh. Banu despre „Organizarea protecțiunii copiilor în mediul rural”, a fost o prea frumoasă înmănușare a sfaturilor omului, care a studiat la universități și care încearcă, cu succes, să dea mai departe ce este mai de căpetenie din co-

moara cunoștințelor sale medicale, mamelor și publicului mare.

Di Banu a vorbit pentru întâia dată în mijlocul nostru și ne-a și câștigat inimile. Vie cât mai des — va fi totdeauna primit ca de copilășii, pe cari i-a premiat: cu brațele deschise.

Și ne-am plimbat ochii pe la copilașii aduși de mamele lor la „Expoziția de copii”. Era cald și locul strâmt în sala cea mare a școlii comerciale, „Casa națională”, și într'una din sălile de învățământ, de jos. Voia și soarele să-și joace razele prin cărlionții aurii și negri ca tuciul, al parului micilor cetățeni, dela 2 până la 5 ani.

Când au sosit oaspeții, în frunte cu comisia, în săli, n'ai auzit nici un plâns. Ochi copiii ne descoseau: „Oare ce'or vrea domniăștia cu noi?” Ochi mari, cuminiți, cari spuneau respicată, în limba lor: da, de și nu, nu!

Și ne-am plimbat pe dinaintea lor (mulți în busunare cu gazete, gazete, cari nu scriu: da, da și nu, nu! ci își întorc mințile, de nu mai știu ce e alb și ce e negru!) și i am întrebat cum îi chiamă și ne-au răspuns; Vășilică și Victoria și Răpung și degetul la gură, rușinași — pe vremea asta a oamenilor nerușinași!) și le-am laudat hăinutele albe, de copii curăței (pe lumea asta... alegeți cum vreți să o numiți) și le-am mângâiat obrăjorii buclăi, fericiți că putem adăsta în preajma lor.

Când s'a făcut căldura și mai mare, de nu mai puteai sta în odăi de atata lume și căldură, a dat unul porunca mântuitoare: toate mamele cu copiii în parc, în „parcul lui Hențiu” (oare nu-i spune așa parcului, după notarul Hențiu, „căpitanul”, fără de osărdia căruia n'ar fi promenada asta frumoasă în Săliște?).

Și au pornit cu toatele, cu copiii în brațe și a fost prea strâmt locul dela pod până hat departe, spre Vila Brediceanu. Sat după sat, în ordine exemplară: Săliștea, Aciuiu, Cacova, Galeșul, Gura Răului, Magul, Rodul, Săcelul, Sibiulul, Tilișca, Valea — toate și au trimis pe reprezentanții zilei de mâine.

Domnișoare vesele, gureșe, au împărțit copilașii bomboane, ca să simță și ei nițică dulceață pe cerul gurii, după ce ne-au silit să înțezim și noi o geară de cer în privirile lor, și comisia a început să lucreze. Greu lucru! Pe cine să alegi și pe cine să lași?

Mulți copii par'că erau ca copila-ul visat de G. Coșbuș, când a scris, în „Nunta Zamfirii”:

„Un prinț la anul, blând și mic; /
Iar noi să mă jucăm un pic /
Și — la botză!”

Fiecare mamă întreba cu ochii: da' pe-al meu nu-l scrie la castif? De s'ar fi putut înmulți cei 15.000 de lei ai ministrului sănătății publice cum se înmulțesc românașii la sate!

Ceece nu se poate, nu se poate! La altă expoziție o să capete și celelalte mame, dacă o să-și aducă odorul. De s'ar gândi fiecare, în fiecare zi, să îngrijească de copil ca și când ar fi să arate comisie, cum e mâne!

Cele ce au primit „diploma de recunoștință” cu câte 100—500 lei, pot să pună în cadru (rămă) „diploma”, cu numele copilășului scris cu penă „round” (rotund), scris citit, frumos)... cu „Ioată lauda pentru copiii bine nutriți, sănătos, curățel îmbrăcat, bucuria ochilor și a sufletului”. Când a fi mare copilul să arate căsenilor și streinilor „diploma” cu chenarul cu țesături naționale și să apună, mândru, o mândrie îndreptățită: lacă, de pe atunci mi au spus că am fost curățel și sănătos!

La banchet s'au ținut discursuri, ca de obicei. Nu așa de numeroase, dar măduvoase. Pentru M. Sa Regele a vorbit dl min. dr. Lupaș, pentru președintele „Astrei” dl prefect dr. N. Comșa, pentru dl min. Lupaș preș. Silviu Teșosu. Un gând bun, aplaudat de toți cu mare entuziasm, a avut dl gen. Manolescu, dăruind, prin desp. Sibiu, săliștenilor o troiță în miniatură și o fie. „Veniiți după celelalte părți ale costumului țărănesc dela Breaza!” a invitat dl Manolescu pe săli-

șteni și planurile pentru viitorul apropiat au început să se teasă.*) Dl dir. D. Lăpădatu a vorbit în numele săliștenilor, dl dr. P.-Petrescu, pentru sălișteni.

Dela banchet au plecat toți să vadă conductul etnografic. Au trecut 11 sate, cu învățători, cu steaguri, cu muzicanți în frunte, în mijlocul unei veselii generale. Cu mic cu mare au pornit-o apoi la „Notedu”, la „serbarea populară”.

Sărbătoreala dela „Netedu”! A fost o sărbătoare — și pentru ochi și pentru suflet.

Îți venea să mai împrumuți o păreche de ochi ca să vezi atâtea vânăjioșe sănătoase, atâtea bun-simț în mișcare, în porturile săliștenești și celelalte, din satele învecinate. Și te bucurai, bucuria omului curat la suflet, de bunăcuviința poporului acestuia, de ascultarea, nu orbișe, nebună, ci cuminte, înțelegătoare, a miilor acestora de țărani și țărance, cari știau, erau pătrunși, că trebuie să aibă conducători și că trebuie să fie vrednici de a fi conduși bine.

Pe oricare străin, să fi fost el Cucuzel, l'ai fi putut lua de subsoară și l'ai fi putut invita: „poftim și-ți aruncă ochii la poporul acesta! Nu e vrednic' de o soartă mai bună?”

Pe locul de dans, nisipit, au jucat cercetaș apoi flăcăi și fete, apoi bărbați și neveste, fel de fel de jocuri naționale, dela „Alunelul” până la „Romana”, totdeauna cuvincios, totdeauna cu ochii în patru, ca să nu calce în picioare bunul simț. Oricât de învățată era „învărtii”, nu te silea să te roșești, ca la învățatele nerușinate din multe saloane! Îți rădea inima de atata sănătate, de atata voie bună, de atata cumpăt minunat, între joc și oameni!

O, de-ai avea puțința, suspinațu, de-ai avea puțința să răspândești sufletul acesta de conglăușire, sufletul acesta de răvna de a arăta ce ai tu mai bun și nu murdăria, până departe, departe, prin toate satele, prin toate orașele, (și prin cafețele și birturile îmbăcșite de fumărie!) până sus, colea, pe Dealul Mitropoliei, în Casa deputaților! De-ți-ar împrumuta cineva această putere, ca a irebii fiarelor, de a deschide inimile omenești și a turna în ele bună-cuviință, bun-simț, dragoste mare, sfântă, față de ce este curat și țear!

Ori cât s'ar fi războit cu tine șarpele surășului batjocorilor, al vorbelor șuierate la ureche, veninoase — sufletul a cerut și a primit în clipele acele dela „Netedu” elixirul unei vieți primenite, beutura înremătoare, un fel de „apă vie”, care poruncește capului să se ridice, ochilor să cete respicată, inimii să bată și mâinile să se înalțe spre soare-răsare, ca să ceară razele binecuvântate ale unui soare, care ocrotește pe toți cu părintească dragoste.

Asta ne-a învățat serbarea populară dela „Netedu”! Dați mai departe simțemintele astea! Nu fiți șgărănciți cu ele! Aici n'are rost șgărăncia!

La 9 s'a început în sala cea mare a școlii concertul dat de „Reuniunea de cântări din Săliște”, sub conducerea dlui profesor Gh. Oancea.

În mijlocul concertului a ținut de toți înbitul și prețitul președinte al „Centralei Caselor Naționale”, dl I. Manolescu, o, pe drept cuvânt, aplaudata conferință despre „Cultura și apărarea națională”. A pus punctul pe i la întrebarea: Spre ce trebuie să tindă un popor, care vrea să aibă un viitor? Nu dărjenea mi-oapă, ci suflet și organizație. Cinstire a ce este bun și frumos! Spirit de disciplină! Ridicarea sufletului, ca să poa' privi liber la oameni iberi! Pregătirea brațului, nu pentru măcel, ci pentru apărarea drepturilor sfinte de existență cinstită. Nu sdrangăneală cu sabia, ci privire respicată, pentru pregătirea unui viitor mai bun copilașilor arătați la expoziție. Gânduri luminoase, spuse cu mult duh și cu multă pricepere. Așa conducător înțelegem și noi! De-am avea cât mai mulți!

*) Ne îndeplinim o datorie să înțezim aici că dl min. dr. I. Lupaș și dl I. Manolescu au fost întovărășiți de alți prețioși oaspeți, dl Eugeniu P. Botez (Jean Bart), comandor, insp gen. la minist. sãn, de dl dr. A. Voinea, consilier la aceleș minister, de dl maj. Paul Niculescu. Din Sibiu am avut mai mult de 50 de sibiieni!

Corul s'a produs, ca înțoașă una, spre mulțumirea tuturor, câștigat laude meritate într'acel locuri, încât dacă vom aduce a fost vrednic de ideile frumoz depănate în ziua aceasta, la Ti credem, că e îndreptățita.

Note

Intre călăreții dela gara Sibiu au fost 32 flăcăi d'n Săliște, l'alți, până la 60, din Săcel, biel, Cacova, Mag. — La Sibiu au rostit cuvântul de binevoire dl Dumitru Comșa-Brigadiel, fost de față toate autoritățile ministrative, școlare, biserică, școlile primare, civile și comuiale, precum și popor din upă reșe. — La Sibiu, în prezența dl dr. I. Lupaș. — La biserica vorbit dl dr. D. Borcia, de bisericesc a fost condus de prof. Gh. Oancea. — Raport secret. jud. Sibiu l-a cetit secret. prof. Giuglea, laudând „Asociația profesorilor secundari români Sibiu”, și „Extensiunea universității” din Cluj, cari ne-au dat ajutor frățesc pentru propagandă culturală.

Numirea comisiilor.

Dl dr. Mihai Lupaș a propus iar adunarea a ales pe următoari membri în diferitele comisii: a) Comisia Raportului general: dl prof. N. Borcia, dl prof. Maior, D. Fioașiu și Ștrăniță. Raportul al Comisiilor: dl prof. Maior, cari a cu bucurie la cunoștință acritatea de până acum a Despărțământului. A mulțumit președintelui Teșosu pentru activitate depusă. A rugat conducerea să continue propaganda culturală și prin presă și să stăruie pe înființarea cursurilor culturale (Astrei). A aprobat mijloacele pe se trnă viitor și și-a exprimat opinia fie transformată în cinematograful ambulant, pentru propagandă culturală.

b) Comisiunea pentru cenă rară socotelilor: dl-ni C. Hențiu, dir. de bancă, D. Lăpădatu, școlar, C. Criștiu, dir. școlar, Mușoiu, controlor, Vlad, paroh, Ștefan Ion Gherman. Raportorul C. Herția a constatat că atât la active, cât și la pasivaj pozitive corespund registrelor, și la gașuniile corespund cu documentele de casă, iar proiectul de buget e real, atât la intrate, cât la ieșite, cerând descărcarea. c) În Comisiunea de candidați au fost numiți d-nii: Dr. D. Bănuș, dr. V. Bologa, Insp. I. Brașuș, D. Banciu, Tr. Preda, C. Ghișcu și procl. Manta.

Raportul a fost dl insp. Brașuș care a propus, iar adunarea a primit pe următorii: președintele dl Insp. școlar Silviu Teșosu, vicepreședinte: Dr. Ionaș, secretar: prof. Giuglea, casier: I. Isaac. De iar membrii în comitet: d-nii: Veturia Lăpădatu, d. na gen. Ioan choșchi, insp. I. Bratu, insp. Petrescu, I. Isaacu, N. Mușoiu, D. Comșa, A. Barbu, G. Poponariu, T. Doboi, Gh. Nedovicianu, fare Vasiliu, C. Pop, G. Marculescu, C. A. Christea, col. Radulian, I. Bruc Petri, dr. H. P. Petrescu, dr. Gheorghe Preda și sen. Drăghiciu.

d) În comisiunea pentru primirea copiilor au fost aleși d-nii C. ministru dr. Lupaș, dl secretar general dr. Gh. Banu, dr. A. Voigruir Jean Bart, g rat dr. Moga, dr. C. nai Lupaș, d. Gh. Prunș, dr. C. Olariu, d. na Aurelia Pop, El. Borcea, d-șoara Manta, d-na Mașca Rosca.

După această comisiune au vizitat copiii aduși la expoziție hotărât ca din premiul de 15.000 lei, dat de ministrul sănătății publice, să se împarta în premii de 100—500 Lei următorilor: cu Săliște: Dorin Oprî, Nuștriu Simian, Aurica Herția, Maria Răpăcuciu, Ana Fălămaș, Vasile Străbuș, Maria Jitian, Elena Sărbu, Ioan Boja, Oprea Barbu și Dr. I. mitru Ivan.

Aciuiu: Maria Gavrilă, Anton Gavrila, Perrică Mețiu și Ion Albuș. Cacova: Stana Dobrotă, Aurel George, Bucur H. nzu și Loricea Popernea. Galeș: Ana Tâmpănar, Veră Ovia Fleacă, Elena Tâmpănar Imp. Aurel Fioașiu.

Gura-Răului: Maria Hanzu, Plin Davici, Elena Muntean și Ion Curtean. Mag: Istina Aleman, Vasile Moga, Maria Musan și N. Sas. Orlat: Elana Tutor, Petru Ghișcu. Ana Fulea și D. Brad. Rod: Maria Cutean, Ana Gheorghe Libnie și Const. Haman.

Săcel: Maria Grip, Ilie Idu, Ana Sopa și Valerica Hanzu
 Sibiel: Marta Oțetea, Nelu Troza, Ștefan Gligorea și Ana Ștefănescu
 Tilișca: Maria Ruje, Lucica Frăea, Ana Mihai și Veturia Micăuș
 Vale: Viorica Giurgiu, Nicolae Ștefănescu, Maria Nartea și Maria Ștefănescu
 c) In comisiunea de înscriere membri noi au fost aleși: prof. Iacob M. Floiașu, I. Ștefan, Ilie Martin, Pâr luga, ur Tâmpariu, pâr. Hanzu, P. I. Noșchiu și Nic. Simian.
 După constituirea comisiilor și după ascultarea raporturilor, din președinea Teșosu a mulțumit pentru noua alegerea a comitetului, a mulțumit în special dl. ministru I. Lupăș, Gen. Manoșescu, secr. gen. Banu și I. Miulescu și a declarat ședința de închisă.
 S'au jucat următoarele jocuri naționale, de săte, cari au luat următoarele rezultate:
 Sășiște: Călușerul, Bătuta, Alușelul, Orlat (Junimea): Călușelul, Bătuta, familiile: Invărtita, Jaleg: Invărtita, Hațegana, Hora, Jod: Alunelul, Răureana, Tilișca: Arba Oțeterilor, Jiana. Sibiel: Hațegana, Alunelul, Hora, Sârba feștorilor, Sășiște: Caluserul, Bătuta, Jaleg: Hațegana, Hora. Aciliu: Invărtita, Vale: Mănoiasa, Invărtita. Hora. Gura-Răului: Călușelul. Sășiște: Romana, Invărt: a.

Chestiunea Operei Române
Declarațiile d-lui ministru
V. Goldiș

Ziarul bucureștean „Politica” a publicat următoarele informații: „Intrucât din anumite informații pare că delegația economică a guvernului fusese convocată de d. Vasile Goldiș, pentru a se ocupa de fondurile necesare Operei Române, la șșirea sa dela d. ministru am rugat pe d. ministru să mă informeze asupra chestiunii Operei Române și să spună ce s'a discutat în această privință.
 D-sa ne-a declarat că delegația nu s'a ocupat de chestiunea Operei intrucât în urma fondului dat această chestiune a fost lăsată în seama administrației.
 S'a numit directorul administrativ în persoana d-lui Cocorășan, care urmează să se ocupe de angajarea personalului și de toate celelalte chestiuni de ordin tehnic și administrativ.
 D. ministru Goldiș, ne-a spus că intrucât actualii proprietari ai Operei, consimt la închirierea mai departe a localului, deocamdată a fost pus în suspensie chestiunea de vânzare a acestui local.
 Cum însă Capitala României are nevoie de un edificiu monumental pentru a găzdui spectacolele de mare importanță și un beneficiu material din veniturile pe spectacole, urmează ca prin Capitală să contribuie în largă măsură cu fondurile necesare construirii Operei.
 Chestiunea pare deci hotărâtă.
 Cum suma necesară acestei construcții va trebui să se urce la circa 3—4 sute de milioane, urmează ca atât statul cât și comuna să înceapă a înscrie în bugetele anuale fondurile necesare care să se repartizeze pe un perioadă de câțiva ani.
 Române acum să se leagă deocamdată pe care a urma să se construiască monumentala clădire a Operei Române.
 Cine va avea conducerea Operei
 Intrebat dacă conducerea tehnică a Operei va fi încredințată d-lui Georgescu, dl ministru Goldiș ne-a spus că dl Georgescu este plecat în străinătate și că în această chestiune cât și în cea a angajării artiștilor excluși dela Opera dsa nu va împieta cu nimic, având o singură dorință, a căreia de a vedea cât mai multă liniște și armonie în bunul mers al Operei.”

Cazul Colonelului Al. Sturza de V. Kapri

Se află de vânzare în Arad la Biblioteca Diecezenă și la Biblioteca Klein.

O conferință internațională pentru sociologie în Rusia

Institutul științific de stat din Moscova „Glavnauka”, a hotărât să convoace în acest oraș o conferință internațională pentru sociologia artistică. Președintele secțiunii artistice dela Institutul de mai sus. P. I. Novikov, a declarat că în ultimul timp studiul artistic a făcut un colosal progres din punct de vedere sociologic care fapt poate fi observat și în Rusia.
 Trebuie să se realizeze strânse și continue legături între cunosătorii artelor din Rusia cu sociologii artiști din Europa. Misiunea conferinței este tocmai realizarea acestor legături. La conferință sunt invitați cei mai însemnați reprezentanți din apusul Europei între cari: Romain Rolland, Karel Becher, Henri Barbusse, Lalo, Karel Ceapek, P. Merker, Eduard Gross, Eduard Fuchs, Otto Kraus și alții.
 Din partea Rusiei vor fi prezenți toți cunosătorii artei rusești și în special cunosătorii artei ei sociologice, reprezentanții academiei de arte și științe, reprezentanții institutului istoria artelor, reprezentanții institutului de arte și arheologie. Printre delegații ruși vor fi și Frice, Pereversev Leb dev, I. Axelrad, Joffe, Igor Giebov și alții.
 În afară de problemele sociologice va fi discutată și chestiunea înființării unui birou internațional pentru cercetarea sociologică a artelor.

Cluj, la 15 Iulie 1926.
 Emanuil Eremie, Andrei Pora, v. președinte secretar

România. Prefectura jud. Arad Serviciu administrativ.

No. 16797—I. 22 Iulie 926

Rezumat: Posturii vacante ocuparea posturilor vacante și îndeplinite cu funcționarii nestabili.

Concurs
 Noi Prefectul județului Arad,
 Publicăm concurs pentru îndeplinirea posturilor vacante și ocupate de funcționarii nestabili dela serviciile acestei Prefecturi, dupăcum urmează:

I. 3 posturi de subșefi de birou: unul cl. VIII-1 cu salariu lunar de Lei 4850; unul cl. VIII-1 cu salariu de Lei 3885 și unul cl. VIII-2 cu salariu de lei 4705.

II. 1 impiecat definitiv în cl. VIII-2 cu salariu lunar de Lei 4572'50.

III. 12 impiecați stagiați dintre cari unul cu salariu de Lei 2855 lunar, unul cu Lei 2645 și 10 cu L 2545 lunar.

In posturile de subșefi de birou pot candida postulanți cu minimum 8 cl. de liceu sau studii echivalente, la posturile de impiecat și impiecat stagiar cu cel puțin 4 clase secundare și examenul de capacitate.

In lipsă de postulanți, conform art. 122 din regulamentul legii statutului funcționarilor publici, în posturile de impiecați stagiați se primesc și persoane cari au mai puțin de 4 cl. sec. și examen de capacitate, ori 4 cl. secundare fără examen de capacitate, dar în condițiunea, că se vor supune și vor trece cu succes proximitul examen de capacitate, ce se va ținea la această Prefectură.

La toate aceste posturi sunt preferenți bărbații, cari intenționează să rămână definitiv pe cariera administrativă.

Cei, cari n'au mai ocupat funcțiuni publice, timp de un an, vor fi considerați ca stagiați.

La cereri se va anexa: actul de naștere, actul de naționalitate, certificat dela Primăria comunei de domiciliu, că n'a suferit condamnări infamante și nu este pus sub urmărire, actul de studii, declarațiunea de limbile ce vorbește și serie, iar pentru bărbați și dovada că a satisfăcut legea recrutării. Actele se vor înainta în original ori în copie autentificată de notari publici, justificând în acest caz motivul, pentru care nu se prezintă originalul. Cei cari au mai fost în serviciu publice vor înainta și statul de serviciu, certificat de șeful autorității respective, arătându-se și motivul pentru care a demisionat din acel serviciu.

Toți postulanții fără con-

o cauție de 100 lei, pentru chei care se restituie la sfârșitul anului.

3. Va aduce cu sine rufăria necesară. Hainele de pat se dau dela institut. Fiecare student își va mai aduce cu sine de acasă o pernă cu două fețe, o plapomă ori o pătură.

Cererile timbrate, împreună cu actele cerute se vor primi până la 30 August 1926 pe adresa: „Comitetul Fondului Gheorghe Lazar” Cluj, Casa Invățătorilor.

Cererile sosite după această dată, sau lipsite de unul ori mai multe din actele cerute, nu se vor lua în considerare.

Cluj, la 15 Iulie 1926.

Emanuil Eremie, Andrei Pora, v. președinte secretar

România. Prefectura jud. Arad Serviciu administrativ.

No. 16797—I. 22 Iulie 926

Rezumat: Posturii vacante ocuparea posturilor vacante și îndeplinite cu funcționarii nestabili.

Concurs
 Noi Prefectul județului Arad,
 Publicăm concurs pentru îndeplinirea posturilor vacante și ocupate de funcționarii nestabili dela serviciile acestei Prefecturi, dupăcum urmează:

I. 3 posturi de subșefi de birou: unul cl. VIII-1 cu salariu lunar de Lei 4850; unul cl. VIII-1 cu salariu de Lei 3885 și unul cl. VIII-2 cu salariu de lei 4705.

II. 1 impiecat definitiv în cl. VIII-2 cu salariu lunar de Lei 4572'50.

III. 12 impiecați stagiați dintre cari unul cu salariu de Lei 2855 lunar, unul cu Lei 2645 și 10 cu L 2545 lunar.

In posturile de subșefi de birou pot candida postulanți cu minimum 8 cl. de liceu sau studii echivalente, la posturile de impiecat și impiecat stagiar cu cel puțin 4 clase secundare și examenul de capacitate.

In lipsă de postulanți, conform art. 122 din regulamentul legii statutului funcționarilor publici, în posturile de impiecați stagiați se primesc și persoane cari au mai puțin de 4 cl. sec. și examen de capacitate, ori 4 cl. secundare fără examen de capacitate, dar în condițiunea, că se vor supune și vor trece cu succes proximitul examen de capacitate, ce se va ținea la această Prefectură.

La toate aceste posturi sunt preferenți bărbații, cari intenționează să rămână definitiv pe cariera administrativă.

Cei, cari n'au mai ocupat funcțiuni publice, timp de un an, vor fi considerați ca stagiați.

La cereri se va anexa: actul de naștere, actul de naționalitate, certificat dela Primăria comunei de domiciliu, că n'a suferit condamnări infamante și nu este pus sub urmărire, actul de studii, declarațiunea de limbile ce vorbește și serie, iar pentru bărbați și dovada că a satisfăcut legea recrutării. Actele se vor înainta în original ori în copie autentificată de notari publici, justificând în acest caz motivul, pentru care nu se prezintă originalul. Cei cari au mai fost în serviciu publice vor înainta și statul de serviciu, certificat de șeful autorității respective, arătându-se și motivul pentru care a demisionat din acel serviciu.

Toți postulanții fără con-

siderare la sex trebuie să fie majori, altfel nu pot fi numiți decât stagiați.

Cei cari ocupă vre-o funcțiune publică își vor înainta cererea prin autoritatea la care funcționează.

Cererile însoțite de actele arătate mai sus, se vor înainta acestei Prefecturi până la data de inclusiv 7 August a. c., urmând ca în ziua de 10 Aug. a. c. orele 10 să se prezinte în persoană toți postulanții la această Prefectură în biroul No. 8 spre a li-se comunica rezultatul.

Toate posturile pot fi ocupate pe data de 15 August resp. 1 Septemvrie 1926.

Prefect, Șeful serv., ss Boneu. ss Petruțiu.

Ministerul Justiției
 Comisiunea de Naturalizări

Conform art. 23 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică următoarea cerere de naturalizare, spre știința acelor cari ar voi să facă vreo întinținare, potrivit dispozițiilor art. 23 din zisa lege.

Domnule Ministru,

Subsemnata văd. Eteleca Dénes născută Weihercz în anul 1871 în comuna Sareca județul Timiș, România, cu tot respectul rog pe baza actelor aici anexate a-mi elibera un certificat care să mă îndreptățască a trece frontiera definitiv în România în puterea unui certificat de reabilitare care urmează a fi eliberat pe baza certificatului cerut de către Consutul Român din Jugoslavia.

Cererea mi-o bazez pe următoarele motive:

După cum reiese din certificatul de naștere sunt născută în România. Soartea însă m'a adus ca să stau Becikerekul-Mare mai mulți ani împreună cu soțul meu care a decesat urmând ca să-mi pierd cetățenia română dorind însă că zilele ce ie mai am să le petrec în România.

Prin urmare cu tot respectul rog în puterea legii a-mi elibera certificatul cerut. Mai vărtos că posed o avere deosebită de considerabilă care doresc a o aduce cu mine. Locuiesc în Arad la o rudenie de a mea în strada Grecianu No. 14 unde cu tot respectul rog ca să mi se trimeată rezultatul prezentei mele rugări.

Primiți vă rog domnule Ministru asigurarea deosebitelor mele considerațiuni ce vi le păstrez.

Arad, la 24 Iunie 1925

(ss) văd. Eteleca Dénes.

No. 385—1926.

Publicațiune.

Primăria comunei Peregul mic ține licitație publică pe 23 August 1926 oarele 11 la biroul primăriei pentru darea în întreprinderi a reparării edificiilor comunei în baza devizului aprobat de serviciul tehnic al județului cu suma de 60.000 lei.

Condițiunile se pot vedea în biroul primăriei.

Vadiul de 5% după suma oferită se va depune în numerar sau efecte garantate de stat la casieria comunei.

Licitația se va ținea conform L. C. P.

Peregul-mic la 19 Iulie 1926.

Primăria.

In atenția agricultorilor! . . .

INVITARE.

Camera Agricolă cu Reuniunea Agricolă din Arad aranjează în

31 Iulie și 1 August a. c.

pentru popularizarea arătării cu forță motorică o arătură de demonstrație cu tractorii

„INTERNAȚIONAL“

a fabricii Mac Cormic Deering din Chicago de 20 cai putere cu un plug de 3 brazde și de 30 cai putere cu un plug de 4 brazde, la care invită cu stimă agricultorii.

Arătura se va executa pe parcelele aflătoare la dreapta și stânga intrării în ferma Bujac din Arad-Gaiu, în față cu fabrica Neuman, unde tractorii vor lucra în susnumitele zile dela 8 dimineața până la ora 8 seara.

La fața locului pleacă dela gara Arad, și din centrul orașului în interval de jumătate oră, tramvaiul orașului.

Cu deslușiri detaliate servește Reuniunea Agricolă Arad, Str. Mircea Stănescu Nr. 2.

Camera Agricolă — Reuniunea Agricolă Arad

Președinți:
Dr. Marșieu mp. Purgly mp.

Directori:
Popescu mp. Alföldy mp.

DIRECȚIUNEA UZINELOR de GAZ
 a orașului Arad.

Se află în situația plăcută, ca să servească On. public cu gaz de calorie înaltă, cu a cărui ajutor putem ca în timpul de pace ieftin a lumina, încălzi, pregăti mâncări, a călca rufe și a ne scălda. Instalațiile necesare și montările le executăm pe rate și pe prețuri de regie.

Uzinele Cómunele Secția gaz aerian:
 Arad, Str. Muciu Șevola 9, 11, 13. — Telefon: 27, 25, 16.

Biroul uzinelor
 din str. Eminescu No. 4, stă la dispoziția On. public în ce privește comenziile etc.

Atelierul de broderii, țesături și cusături naționale

al dnei
Cristina Săbău

Strada Gojdu Nr. 17, ARAD

Confecționează: cuverturi de pat, perdele, fețe de masă, lingerie etc. Specialități de batiste. Bogat asortiment de modele artistice pentru brodat. Imprimăriuni de modele pe pânză.

Primăria.

PROSPECT

Subsemnații luând inițiativa pentru înființarea unei societăți anonime române pe acțiuni pentru confecționarea imprimatelor și lucrărilor de arte grafice de tot soiul precum și comercializarea hârtiei și a altor mărfuri și produse în legătură cu acest ram cu sediul în Arad sub numirea de: „Imprimeria județului Arad“ cu durată nelimitată și cu un capital fundamental de lei 3,000,000, zis treimilioane repartizat în 3,000, acțiuni la purtător a 1,000 lei acțiunea, prin prezentul prospect anunțăm totodată, că se deschide subscripțiunea publică pentru acoperirea capitalului arătat mai sus cu începere dela 25 Iulie 1926 până la 15 August 1926.

Odată cu subscrierea acțiunilor se va face primul vărsământ de 40% din valoarea nominală, iar celelalte vărsăminte se vor efectua în modul următor: 30% la 1 Octombrie 1926, iar restul de 30% la 1 Iulie 1927.

Subscripția se va face în biroul fundației din Arad Str. Românului No. 6.

Subsemnații fondatori, ne rezervăm dreptul a face repartizarea acțiunilor și de a închide subscripțiunea înainte de termenul arătat mai sus, tot asemenea ne rezervăm dreptul a fixa capitalul fundamental peste sau sub 3,000,000 lei și primul consiliu de administrație să fie numit de noi pe o durată de 5 ani.

Pentru efectuarea primului vărsământ nu se acordă subscriitorilor nici o amânare de plată, iar cu privire la celelalte vărsăminte va decide consiliul de administrație.

Arad, la 24 Iulie 1926.

dr. Cornel Iancu
dr. Sever Miclea
dr. Emil Micloși

dr. Silviu Moldovan
avocat, senator
dr. Alexandru Stoinescu

Primăria comunei Curtici

Nr. 216—1926.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică, că în ziua de 5 August a. e. orele 10 a. m. se va ține în localul primăriei Curtici licitațiune publică cu oferte închise în conormitate cu art. 72 și următorii din legea contabilității publice pentru construirea unei ghețării, renovarea locuinței notariale și a primăriei.

Devizul și condițiunile de licitațiune se pot vedea la Primăria Curtici între orele oficioase.

Amatorii vor depune deodată cu înaintarea ofertei și o garanță de 10% din suma oferită. 100

Curtici, la 1 Iulie 1926.

Primăria Comunei.

Devizele și valuta

Rador, 25 Iulie 1926.

BURSA:

Zurich:	Deschideres	Inchideres
Berlin	122.95	—
Amsterdam	207.60	—
New-York	516.58	—
Londra	2512.25	—
Paris	1220.—	—
Milano	1685.—	—
Praga	1529.25	—
Budapesta	7230.—	—
Belgrad	911.50	—
București	235.—	—
Varșovia	57.50	—
Viena	73.—	—

Cursul devalurilor București:

pe ziua de 25 Iulie 1926.

	Cerute:	Oferite:
Paris	5.50	—
Berlin	53.60	—
Londra	1092.—	—
New-York	224.25	—
Italia	1040.—	—
Elveția	43.50	—
Viena	31.80	—
Praga	662.—	—
Budapesta	31.70	—

Valute:

	Cerute	Oferite
Napoleon	880.—	—
Mărci	53.—	—
Leva	162.—	—
Lire otomane	116.—	—
Sterline	1090.—	—
Francezi	580.—	—
Fr. elvețieni	43.—	—
Lire italiene	755.—	—
Drachme	2.60	—
Dinari	3.24	—
Dolari	224.—	—
Marca polon.	18.—	—
Cor. austr.	31.50	—
„ ungară	31.50	—
„ c.-lov.	660.60	—

Tip. Réthy Succesor Arad.

No. 838—1926

Publicațiune

Primăria comunei Kreuzstatten (Cheresteș) plasa Arad, ține licitațiune publică în ziua de 23 August 1926 ora 3 p. m. în sala de ședințe a primăriei pentru darea în întreprindere a reparării edificiului primăriei și locuinței notariale. În baza devizelor verificate de Serv. tehnic, al județului Arad, speșele de reparare sunt 500,000 Lei.

Deviza și condițiunile se pot vedea în orele oficioase la notariatul Segenthau (Sagul) La licitațiune se pot concura numai cu oferte scrise și sigilate.

Ofertele se vor prezenta până la începerea licitațiunii și numai atunci se vor lua în considerare, dacă ofertantul declară acceptarea condițiunilor.

Vadiul de 10% după suma oferită, se va depune în număr, ori în efecte garantate de Stat, la casieria comunei Kreuzstatten.

Licitațiune se va ține conform art. 70—82 din legea contab. publice.

Kreuzstatten, la 23 Iulie 1926. 103

Primăria.

AVIZ!

Dr. Miron Herețiu dermatovenerolog reintorcându-se din călătoria de studii din străinătate și-a reînțeles consultanța medicală Bulev. Reg. Maria 3. (Casa Neuman.) 96

O nouă frizerie românească

Cu onoare aduc la cunoștință onor. public și foștilor mei clienți că mi-am redeschis atelierul de coafor pentru bărbați, instalat sistem american rang I. în Str. Horia No. 2.

Aurel Bodrogeanu

De vânzare

doi verli apti pentru reproducție, provăzuți cu certificată dela medic veterinar. Doritorii să se adreseze la LAZAR PRECUP în Sâmbăteni (Județul Arad).

Congresul Internațional al cărții la Praga

Congresul internațional al cărții convocat la Praga de bibliotecarii și bibliofili cehoslovaci a obținut un mare succes. Aproape 600 de reprezentanți ai 30 de State și națiuni au luat parte la dezbateri sub înaltul patronaj al ministrului instrucțiunii publice dl Kramar.

E pentru a patra oară când bibliotecarii și amicii cărții se adună într'un congres. Primul congres a avut loc la Paris cu ocazia expoziției internaționale din 1900, a doua la Bruxelles în 1910, a treia din nou la Paris în 1923.

Așa cum a remarcat secretarul general al congresului dl Jaromir Moly, cartea a fost în țările cehe, ca în toate epocile, obiectul unei atențiuni excepționale. La Praga a fondat regele Carol al 4-lea, în anul 1348, prima universitate din Europa centrală înzestrată cu o bibliotecă universitară foarte importantă.

Cartea în special biblia, a fost una din forțele motrice ale istoriei cehe, timp de mai multe secole. În această privință, națiunea ceahă ocupă un loc important în istoria lumii. Tot cartea a contribuit la redeschiderea poporului ceahă asupra și a susținut națiunea în eforturile sale cari s'au terminat prin independența ceahă din 1918.

Pentru aceste motive Cehoslovacia era chemată să-și asume răspunderea unui asemenea congres.

Lucrările sale s'au dezbătut în șase secțiuni. Prima a stabilit funcționarea unui comitet de conducere internațional și permanent, ales din diversele asociații naționale de bibliotecari. Biroul său în urma deciziei unanime a congresului, va fi atașat institutului internațional de cooperare internațională.

Discuțiile s'au desfășurat într'o atmosferă de perfectă cordialitate, astfel că toate deciziile au fost luate în unanimitate.

În cadrul congresului, numeroase expoziții au deșteptat interesul congresiștilor. Citez în special expoziția vechilor colecționari cehi la muzeul național, expoziția de miniaturi, expoziția grafică cu admirabile cărți.

În fine, tinerii editori cehoslovaci cari au fondat de curând o asociație au organizat o expoziție a lor proprie la Umelacka Beseda.

Organizatorii au avut buna idee să arate congresiștilor modul de funcționare a câtorva biblioteci populare, cari fac orgoliul tinerii republici.

Citiți și răspândiți Cuvântul Ardealului

Pretenții ungurești în Jugoslavia

Un proces interesant la curtea de arbitraj dela Haga

Belgrad. (Ceps). — Înaintea Tribunalului internațional din Haga încep zilele acestea ședințele la care vor fi dezbătute câteva chestiuni importante, referitoare la statele successorale, în special la Jugoslavia. Contra regatului jugoslav au ridicat pretenții câțiva magnați și mari proprietari unguri. Pentru prima oară în istoria de după război a Jugoslaviei sunt întrebuintate stipulațiile tratatelor de pace dela Trianon, cari se socotesc cu hotărârile și competiția curții internaționale de arbitraj, în neînțelegerile internaționale particulare. Compunerea curții este cunoscută încă dela sfârșitul anului trecut: Președintele și arbitru este d. Gustav von Slutca, judecător la Curtea de Apel din Haga, din partea Jugoslaviei este delegat d. dr. Argangelovici, profesor, la universitatea din Belgrad, iar din partea Ungarei d. Kongel Zoltán fostul ministru de justiție, care după cum se știe a apărut interesele maghiare la diferite neînțelegeri internaționale.

Interesele Jugoslaviei vor fi apărute de către dr. Subotici, președintele curții de casație din Belgrad. În primele ședințe, cari se țin în a doua jumătate a lunii Iulie, curtea cercetează 7 pretenții maghiare. În primul rând vine chestiunea celor două cetățenii ale contelui dr. Borna care înainte încheerii tratatelor de pace dela Trianon a devenit cetățean german. După tratatele de pace dela Versailles, Jugoslavia avea dreptul să sechestreze proprietățile acestuia din Slovenia. În prezent contele maghiar arată asupra faptului că cetățenia lui germană a fost provizorie, că a fost cetățean al Ungariei și că din acest motiv bunurile nu puteau fi sechestrate.

Monument marelui Foch

La Bouchavesnes în Franța a fost sărbătorit un om încă în viață: mareșalul Foch, a cărui statuă a fost inaugurată în această localitate.

Statuia a fost dăruită de norvegianul M. Wallen, care a mai dăruit până acum orașului Bouchavesnes primăria, o biserică și o școală

Mareșalul Foch a asistat la desvelirea propriului său monument și se duse după terminarea solemnității pe câmpul de luptă dela Bouchavesnes spre a depune flori pe mormintele celor căzuți în război.

Tablele legii pentru învățătorii engiezi

Dintr'un discurs rostit de ministrul instrucțiunii publice din Anglia, la un congres al învățătorilor

„Fiți plini de iubire, dreptți, răbdători și perseverenți. Să aveți o idee modestă despre voi, dar o idee înaltă despre funcția voastră. Să nu treacă nici o zi, fără să învățați ceva, fie dela elevii voștri, fie din cărți, fie dela lumea în care trăiți. Hrăniți-vă sufletul citind zilnic din cărțile umane, din poezii, din istorici, din biografi; ei încălzesc inima și întăresc voința. În politica fiți alături de optimiști cari cred că lumea poate fi ridicată prin instituțiile bune și voi sunteți una din bunele instituții ale lumii”. Aceste cuvinte pot fi socotite ca adevărate „table ale legii”.

Pentru plugarii noștri!

În zilele de 31 Iulie și 1 August vor avea loc, pe parcelele aflătoare la stânga și la dreapta intrării în ferma Bujac (Arad-Gai), probele de arat cu tractoare „INTERNATIONAL” ale fabricii MAC CORNIC DEERING din CHICAGO (America), cu pluguri cu 3 brazde și cu patru brazde.

Tractoarele vor lucra în 31 Iulie și 1 August, dela ceasurile 8 dimineața până la ceasurile 8 seara. Plugarii noștri vor avea prilejul să vadă la ce desăvârșire a ajuns în America meșteșugul plugărilor. Camera Agricolă și Reuniunea Agricolă din Arad fac, prin aceste probe, o adevărată faptă bună.

Știri și fapte

Patriarhul — în comuna sa natală

— Sanctitatea Sa Patriarhul Miron Cristea se află la Poplița, comuna sa natală, unde va sta câteva zile spre odihnă.

Statul român și căile ferate particulare

— Statul a cumpărat la licitațiune înută de comisia de reparații din Paris majoritatea acțiunilor liniilor ferate particulare din Ardeal și Banat, rămânând numai cele ale căilor ferate seșene și Arad — Cenad, asupra cărora sunt în curs tratative între CFR. și acționarii unguri. Din restul acțiunilor cumpărate până aci s'a și plătit 400.900 franci elvețieni.

Ravagiile pelagrei în Basarabia

În Basarabia pelagra face ravagii înspăimântătoare. Zilnic se înregistrează cazuri când cei torturați de această boală, își curmă zilele.

Astfel pe ziua de Marți numai în județul Bălți s'au petrecut cinci cazuri de sinucidere.

Iată faptele: Locuitorul Morărași din comuna Parcova, s'a dus în șopron și s'a spânzurat; femeea Agalia Pietraru, din comuna Băcanu, s'a spânzurat de un copac; Gh. Surdu din comuna Culaita și Ivan Vileag din Alexandrii, s'au spânzurat; femeea Teodosia Falcovschi, s'a spânzurat de o grindă.

Logodnă

Azi a avut loc logodna domnișoarei Titty Florica Goicea cu dl Ioan Voicicanu, funcționar la Uzinele Comuiale din localitate.

O boală nouă pricnuită în urma inundațiilor

După inundațiile recente s'a constatat în districtul Ohlau (Germania) apariția unei boli noi. Această boală se manifestă prin sleirea completă a bolnavului. Medicii se străduiesc să descopere cauzele acestei boli, necunoscute până acum.

Ultima oră

Constituirea noului guvern francez

Paris. — Guvernul Poincare s-a constituit definitiv, având miniștri următori: președintele consiliului de miniștri, ministrul de finanțe și al teritoriilor liberate este dl Poincare, ministrul de justiție, al Alsaciei Lorenei este dl Barthou, externe dl Briand, marinei D. Leygues, interne dl Sarroul, ministrul coloniilor dl Perrier, ministrul de comerț dl Bokanovsky, lucrărilor publice dl Tardieu, ministrul pensilor dl Martin, ministrul de război dl Painleve, iar dl Herriot a luat portofoliul învățământului public. Portofoliul muncii a fost ocupat de dl Falieres. Cu ocaziunea formării guvernului dl Poincare a declarat, că nu are nici o dificultate la constituirea guvernului, deoarece nu a fost calauzit de gândul, să prefere nici o partidă. Seara mă voiu prezenta dlui Doumergue, cerându-i semnarea decretelor de numire, care vor apare deja în Monitorul Oficial de azi. Prezentarea guvernului înaintea Parlamentului se va întâmpla în ziua de Marți. Conform știrilor ziarelor parisiene dl Doumergue va dizolva Parlamentul, dl Poincare nu va intruni majoritatea volurilor din Camera. După dizolvare se vor aface alegerile noi.

Pentru salvarea finanțelor franceze

Londra. — Conform știrilor cercurilor financiare experți financiari englezi au elaborat un plan pentru salvarea finanțelor franceze, care se va efectua din partea lor numai în cazul, dacă guvernul francez ar accepta controlul financiar al acestor experți.

Știri din

Incendiu — În ziua de 20 c. s'a incendiat o girodă de hotarul com. Șimandru de Sus Bauridii Alexandru din com. dul de Jos Incendiul a provocat schinte dela mașina de la Paguba în valoare de 35,000 Orzul a fost asigurat.

Inecat. — În seara de 21—22 c. în divudul Caba Pavel din Păncota, făcând baie în o bălă din marginea comunei și neînnota s'a înecat.

Subsemnata familie expră multumirile sincere tuturor tuiunilor, prietenilor și cunoștilor, cari cu ocazia înmormântării neuitatului nostru socru și bunic Titus Mărgineș și-a exprimat condolențele, a pus coroane, sau prin prețor au contribuit la alinarea și rerilor noastre sufletești. În deosebi multumim dlor mercianți și industriași din Rusu Șirianu, cari prin înțelegerea pravăliilor în decursul înmormântării au făcut un gest dând dovadă despre doli lor.

„Mizerabilii” monum scriere a lui Victor Hugo, zentată pe pânzele cinemafului „Apollo” va rămâne distracție a publicului aradga de 3 zile. Rolul principal în această piesă îl are artista rusă Sandra Miłowanoff. Reprezițiile încep la orele: 5, 7 și 9 și un sfert.

„Monstrum” film Leon ney la cinema „Urania” — începere de azi — o dramă zduitoare de nervi, care în marează un sfârșit — care și te ează. Reprezentațiile încep la 6, 7 și jum. și 9 și un sfert.

Vine! Seria I. de aur a filmelor Patt și Patachon.

Vine! Micul lord, cu Mucul Pichford.

Vine! Cel mai nou film Mallek.

Ruperea de nori din T-Măgurele

BUCUREȘTI. — Eri s'au tot o groznică rupere de sate asupra orașului Turnu-Măgurele și a făcut enorme stricăciuni dărmând stâlpi de telegraf, răspum și stâlpii firelor electrice, tot județul Durostor, Slatina, Olt furtuna a făcut mari paguri în cerealele secerate. În Slatina apele au pătruns învecuințele populației, care a salvată de pompieri.

Terminarea lucrărilor delimitare a frontierei româno-cehoslovace

BUCUREȘTI. — Delimitarea frontierei româno-cehoslovace este terminată. Lungimea frontierei rămâne este de 206 km, dintre care 68 km. râul Tisa formează o linie naturală. Cu ocaziunea înmormântării acestor lucrări delimitare, cehoslovacă a aranjat un bal al în Praga în onoarea delegației române.

Creșterea Dunării

GALAȚI. — Apele Dunării sunt în continuă creștere și este tiera din periferia orașului, și cum și grădiniile stau sub apă. În afară de aceasta s'a vădit și o groznică rupere de vâg asupra orașului, care a durat în ora. În cartierul Galați-nou case stau sub apă, iar populația s'a refugiat în port. Dunărea revărsat într'o largime de 18 și s'a întins până la muntele ceac.

Cenzurat: Prefectura Județului Arad